

РИЛЄЄВ СЕРГІЙ, к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів,
обліку і оподаткування

ФЕРБЕЙ ГАЛИНА, здобувач вищої освіти

Чернівецький торговельно-економічний інститут

Державного торговельно-економічного університету, м. Чернівці

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій актуалізує питання ефективного ведення бухгалтерії, яке досягається, зокрема, завдяки впровадженню хмарних технологій. Хмарні рішення для суб'єктів господарювання виступають у якості гнучких та інноваційних інструментів для ведення бухгалтерського обліку, формування й подання звітності, проведення економічного аналізу, забезпечуючи доступність даних у будь-якій точці світу.

Хмарні технології в бухгалтерії є сукупністю засобів і рішень, які дозволяють вести бухгалтерський облік, використовуючи віддалені сервери та мережу Інтернет. Ці технології забезпечують підприємствам доступ до хмарних ресурсів та програм без необхідності володіти власною інфраструктурою.

Хмарні ресурси – будь-які технічні та програмні засоби або інші компоненти інформаційної (автоматизованої) системи, доступ до яких забезпечують технології хмарних обчислень, зокрема процесорний час (обчислювальна потужність), місце у сховищах даних, обчислювальні мережі, бази даних і комп'ютерні програми [1].

Хмарна бухгалтерія – це бухгалтерська програма, яка розташована на віддаленому сервері. Користувач працює в системі через Інтернет, і йому не потрібно встановлювати програму на комп'ютер або ноутбук.

Ринок ІТ-технологій пропонує хмари як послуги:

- інфраструктури (IaaS – Infrastructure-as-a-Service);
- платформи (PaaS – Platform-as-a-Service);
- програмного забезпечення (SaaS – Software-as-a-Service).

Вибір певного типу хмарного сервісу обґрунтовується відповідними потребами користувача послуг.

Сьогодні саме SaaS-сервіси виступають альтернативою класичній бухгалтерії. Хмарна бухгалтерія заснована на концепції SaaS передбачає, що підприємству не потрібно купувати програмний продукт, воно сплачує лише за оренду програми.

Вітчизняний ринок у сфері SaaS-сервісу ведення бухгалтерського пропонує такі програмні продукти як: «Діловод», «iFin», «SMARTFIN.UA», «Таксер», «Вчасно», «SmartDoc», «FlyDoc», «FINMAP», «e-Docs», «Finmaxi», «Дебет Плюс», «BOOKKEEPER», «M.E.Doc», «MASTER:Бухгалтерія», «Облік SaaS», «АБ Офіс», «ISpro», «Універсал», «Вправно», «A5.ERP» тощо [1].

Переваги хмарної бухгалтерії:

- можливість працювати з будь-якого місця з доступом до Інтернету;
- робота можлива з будь-якого пристрою: комп'ютеру, планшету, ай паду

або смартфону – розробники випускають мобільні програми для різних платформ;

- бухгалтерія доступна в режимі 24/7;
- ефективність та автоматизація бухгалтерських процесів;
- заощадження (економія) на обладнанні та послугах: не потрібно купувати та налаштовувати сервер, оплачувати послуги системного адміністратора, нести витрати на організацію та підтримку локальної мережі;
- можливість користувачів одночасно працювати з бухгалтерією, навіть якщо вони знаходяться у різних місцях;
- інтеграція з іншими сервісами: ви можете заповнювати та надсилати декларації та звіти, перевіряти контрагентів на надійність, обмінюватися даними зі своїм інтернет-банкінгом;
- вартість оренди включає послуги щодо обслуговування, а отже споживачеві не потрібно займатись оновленнями програми й «лікувати дефекти та збої», це завдання провайдерів сервісу;
- використання виключно ліцензованого програмного забезпечення;
- технічна підтримка: зазвичай сервіс супроводжує група технічної підтримки. Вона оперативно допомагає користувачам вирішувати їх труднощі в онлайн-чаті або по телефону;
- бухгалтерія захищена: всі дані зберігаються в зашифрованому вигляді в дата-центрі, що охороняється. Це дає захист від вірусів, шпигунських програм та витоку даних. Проводиться резервне копіювання даних. Ви не втратите свою бухгалтерію через вірус-шифрувальника або підступів конкурентів;
- дані завжди актуальні: ведуться постійні оновлення системи у зв'язку зі змінами законодавства. Оперативно з'являються нові форми документів, відбувається оповіщення користувачів про зміну термінів подання звітності тощо.

Хмарні бухгалтерії мають приємні та корисні доповнення: форум для спілкування користувачів сервісу, кілька робочих столів усередині бухгалтерії для зручності роботи з різними завданнями та багато іншого. Потенціал «хмар» величезний, вони постійно розвиваються та пропонують нові зручні рішення й опції для різних завдань. Необхідно лише розглянути функціонал конкретного сервісу та зрозуміти, чи підходить він для вашої роботи.

Але зважаючи на наведені вище переваги, хмарна бухгалтерія може нести окремі ризики (недоліки), які притаманні хмарним технологіям та сервісам в цілому:

1. Юридичні.

- неповне відображення в укладених договорах повної сфери зобов'язань, відповідальності та гарантій;
- банкрутство або поглинання провайдера хмарних сервісів;
- порядок дотримання вендером чинного законодавства стосовно захисту інформації та надання хмарних послуг;
- місцезнаходження однієї зі сторін за кордоном тощо.

2. Операційні:

- обмеження щодо використання конфігурацій програмного забезпечення та його оновлення відповідно до особливостей видів економічної діяльності підприємства-замовника;

- можливість втрати унікальності бізнес-процесів конкретного підприємства при використанні однакових алгоритмів обробки даних, реалізованих у бухгалтерській програмі тощо.

3. Інформаційні:

- безпека та конфіденційність даних, що обробляються в програмі;
- можливість відмови розробника від подальшого «розвитку» програми;
- ймовірність злому паролів та кібератак;
- потрапляння у залежність від постачальника хмарних послуг;
- доступ до даних сторонніх осіб – адміністраторів програм тощо.

4. Технічні:

- залежність роботи користувача від наявності, швидкості мережі Інтернет та стабільності з'єднання з нею;
- безпека дата-центру, де встановлені сервери;
- відмовостійкість, яка вимагає постійного моніторингу роботи обладнання та програмного забезпечення;
- коректність роботи мережі при передачі даних;
- рівень технічної підтримки тощо.

Звичайно, що в сучасних вітчизняних реаліях повномасштабного військового вторгнення військ РФ на територію суверенної держави, рівень окреслених всіх груп ризиків значно підвищується.

При виборі та впровадженні хмарних технологій у бухгалтерії необхідно аналізувати потреби бізнесу, забезпечувати безпеку даних, приділяти увагу інтеграції з існуючими системами, навчати персонал, забезпечувати масштабованість та гнучкість рішення, а також проводити тестування перед повним впровадженням.

Мобільність – вимога ХХІ століття. Тому хмарні послуги активно розвиваються, а стаціонарні бухгалтерські програми розробляють свої хмарні рішення. Споживачі тим часом звикають до думки, що розміщувати бухгалтерію можна не лише в власному кабінеті, а й на захищеному віддаленому сервері. В цьому випадку формувати та надсилати звіти до контролюючих органів або заносити первинні документи можна буде навіть із планшету чи смартфона, з будь-якої точки світу.

Список використаних джерел:

1. Про хмарні послуги : Закон України № 2075-IX від 17.02.2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2075-20#Text> (дата звернення: 16.03.2024).
2. Сотула А. Українське ІТ: добірка SaaS-сервісів для бізнесу. Офіц. веб-сайт Багатофункціональної SEO-платформи для команд і спеціалістів (дата розміщення: 21.03.2022). URL : <https://serpstat.com/uk/blog/ukrayinski-saas-servisy-dlya-biznesu/> (дата звернення: 17.03.2024).

